

MUSEOVIRASTO
PL 913
00101 HELSINKI
p. (09) 40 501
www.nba.fi

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUS

- lomake arkeologisen kohteen tarkastamiseen (ks. täyttöohje lopussa)

1. PERUSTIEDOT

Kunta: MIEHIKKÄLÄ	Muinaisjäännösrekisteritunnus:		
Nimi: Mustalampi	Ajoitus: historiallinen aika		
Kohteen tyyppi: työ- ja valmistuspaikat	Tyypin tarkenne: tervahaudat		
Kohteen laajuus: halkaisija n. 10 m	Lukumäärä: 1		
Laajuuden arviointiperuste: maanpäälliset rakenteet.			
Laji (ruksaa laji, ks. tarvittaessa lajin selitys täyttöohjeen kohdasta 1):			
<i>ruksi:</i> ☒	kiinteä muinaisjäännös mahdollinen muinaisjäännös muu kulttuuriperintökohde löytöpaikka luonnonmuodostuma muu kohde		
Suunta ja etäisyys kirkosta: kohde sijaitsee km Miehikkälän 18 km kirkolta suuntaan NNW.			
Sijaintikuvaus: Kohde sijaitsee Mustalammen ja Keloahonkankaan välitse länteen Kelomäelle vievän metsäautotien eteläreunalla. Matkaa etelässä sijaitsevalle Mustalammelle on nelisensataa metriä.			
Sijaintikoordinaatit: (ETRS-TM35FIN)	N: 6740187	E: 526163	Korkeus m mpy: 65
Koordinaattien tarkenne: keskikoordinaatti (\pm 3 m).			
Peruskartta: PK 3131 07 PURHO			
Rekisterikylä (jos tarpeen): Purho		Kiinteistötunnus (jos tarpeen): 489-893-1-1	
Tarkastaja: Marita Kykyri		Tarkastusaika: 27.9.2016	

2. TAUSTATIEDOT

Aiemmat tiedot: ei aiempia tietoja.
Aiemmat löydöt: ei aiempia löytöjä.
Tarkastuslöydöt: ei löytöjä.
Tarkastusolosuhteet: hyvät.

Liitteet: Karttaliite sekä kaksi kuvaliitettä, joissa kolme kuvaa kohteesta.
Muuta: Oppaana toimi Heikki Uusiheimala. Tarkastuskäyntiin osallistuivat myös tutkija Armi Oinonen Miehikkälän museoista sekä tutkija Kirsi Toivonen Kymenlaakson museosta.

3. TARKASTUSHAVAINNOT

Tarkastuksen syy: Tutkija Armi Oinosen (Miehikkälän museot) ilmoitus kohteesta.
Ympäristö ja maasto: Kohde sijaitsee Mustalammen ja Keloahonkankaan välitse länteen Kelomäelle vievän metsäautotien eteläreunalla. Tervahaudalta on matkaa sen eteläpuolella kulkevalle Valkosen yhdystielle (14720) n. 1,6 km. Tervahautaa ympäröi kuusi-mäntymetsä, jossa kasvaa myös nuorta koivua. Haudan matalan vallin päällä kasvaa pääasiassa nuorta kuusta mutta myös isoja mäntyjä. Aluskasvillisuus muodostuu sammaleesta ja ruohosta.
Arkeologisen kohteen tarkempi kuvaus ja rajaus: Tervahauta oli pohja-alaltaan pyöreä, suppilomainen ja keskustaansa tasaisen loivasti viettävä. Hautaa kiersi matala (≤ 50 cm) maavalli. Syvyyttä tervahaudalla oli rakenteen keskeltä mitattuna n. 1 m. Tervahaudan S-puolella sijaitsi neliömäinen kuopanne, jonka sivun pituus oli 1,3 m ja syvyys 1,6 m. Kyseessä oli mitä todennäköisimmin haudan halssin paikka. Tervahaudan ja sen N-puolella kulkevan tien väliin oli kaivettu tieoja, jossa esiintyi haudasta peräisin ollutta puuhiiltä.
Muuta tietoa: H. Uusiheimalan mukaan tervahaudan ympäristö on hakattu aukeaksi vuonna 1956, jolloin hän oli haudan ensi kertaa nähnyt. Uusiheimalan mukaan tervahauta ajoittuu 1800-luvun puolelle. Välittömästi tervahaudan pohjoispuolella kulkeva metsäautotie on rakennettu 1970-luvulla.

4. SUOJELUTIEDOT

Kunto: Hyvä.
Hoidon tarve: Tervahaudan päällä kasvavat puut tulisi kaataa.
Ehdotus suoja-alueeksi (mielellään kartalla rajauksena esitettyinä): -
Tiedossa olevat maankäyttöhankkeet: ei ole tiedossa.
Muut säilymiseen vaikuttavat asiat: -
Kohteesta käytettävissä olevan tiedon määrä ja laatu (jos tarpeen): -

5. MUUTA

Tarkastajan yhteystiedot: Marita Kykyri, Kymenlaakson museo, Tornatorintie 99B, 48100 Kotka. Gsm 040-7162322.
Muut tiedot: -
Lähilöydöt: Tervahaudasta vajaan kilometrin päässä lännessä Kelomäen alueella, sijaitsee kolme vilja-aumanpohjaa: kohteet Purho, Kelomäki 1, 2 ja 3, jotka tarkastettiin ja dokumentoitiin 27.9.2016.
Opas kohteelle (nimi ja yhteystiedot, jos eri kuin tarkastaja): tutkija Armi Oinonen, Miehikkälän museot, p: 040 752 7770.

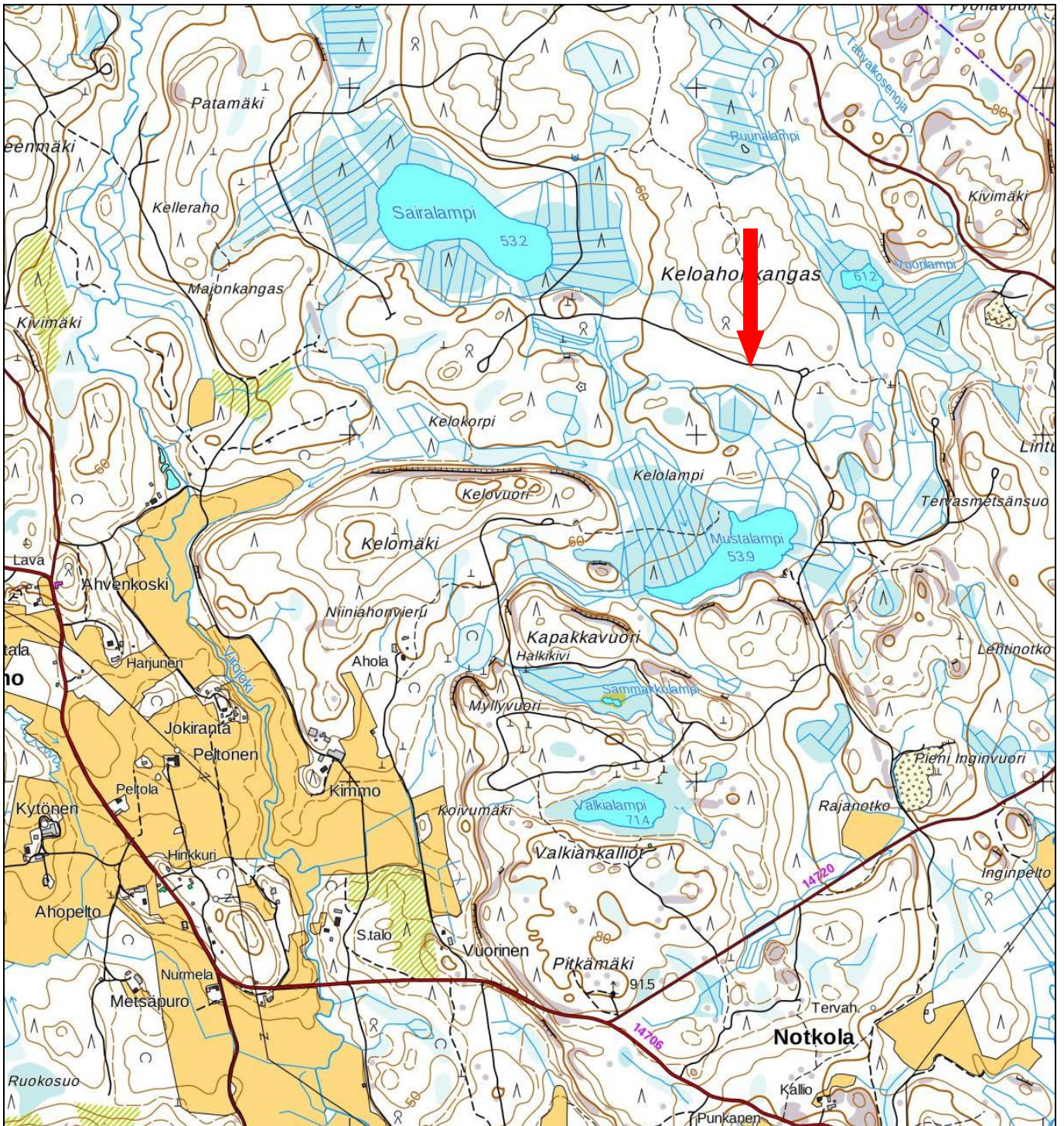
6. PÄIVÄYS JA KERTOMUKSEN LAATIJAN ALLEKIRJOITUS

Päiväys: Kotka 21.12.2016

Allekirjoitus:

Marita Kykyri

LIITE: karttaote/karttaotteet:

Kartta 1: Kohteen sijainti merkittynä punaisella nuolella. Ote maastokartasta L5223. Maanmittauslaitos.

LIITE: kuvat:

Kuva 1: Kohde suunnasta SE. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 2: Armi Oinonen seisomassa tervahaudan keskustassa vasemmalla näkyvän koivun oikealla puolella. Kuvan oikeassa reunassa näkyy Kelomäelle vievä tie. E. Kuva: KyM/M. Kykyri.

Kuva 3: Tervahaudan halssin kuoppa. S. Kuva: KyM/M. Kykyri.

ARKEOLOGISEN KOHTEEN TARKASTUSLOMAKKEEN TÄYTTÖOHJE

- täyttöohje Museoviraston arkeologisen kohteen tarkastuslomakkeeseen

Lomake on tarkoitettu avuksi arkeologisen kohteen maastotarkastuksessa tehtyjen havaintojen raportoimiseen ja se on word-muotoinen. Kenttiin voi kirjoittaa tietoa niin paljon, kuin on tarpeen. Sähköiset kartat, koordinaattitaulukot ja valokuvat voi liittää lomakkeen loppuun suoraan sähköisiksi liitteiksi. Liitteitä voi lisätä haluamansa määrän esimerkiksi sivunvaihto-työkalulla.

Kohta 1. Perustiedot

- lomakkeeseen täytetään kohteeseen liittyvät sijaintitiedot (kunta, koordinaatit, peruskartta, sijainti suhteessa kirkkoon ja yleinen sijaintikuvaus)
- lomakkeeseen täytetään kohdetta luonnehtivat tiedot (nimi tai ehdotus nimestä, ajoitus, kohteen tyyppi ja tyyppin tarkenne muinaisjäännösrekisterin asiasanojen mukaan, lukumäärä (kpl) ja Museoviraston muinaisjäännösrekisterin tunnus, jos kohteella on sellainen)
- lomakkeeseen kirjataan arvio kohteen laajuudesta ja perustelu sille
- lomakkeeseen täytetään kohteen laji tarkastushavaintojen perusteella (ks. enemmän Museoviraston laatima Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohje 2014, sivut31-32, <http://www.nba.fi/fi/File/2210/laatuohje.pdf>):
 - *kiinteä muinaisjäännös* on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kohde, jonka täsmällinen maantieteellinen sijainti on osoitetavissa.
 - *mahdollinen muinaisjäännös* on kohde, jota ei ole voitu maastossa tarkastuksen yhteydessä tunnistaa tai paikantaa luotettavasti. Kohteen luonteen selvittäminen muinaisjäännöksenä edellyttää esimerkiksi tarkempia arkeologisia selvityksiä kuin tarkastuksen yhteydessä on ollut mahdollista tehdä.
 - *muu kulttuuriperintökohde* on kohde, jota ei voi todeta muinaismuistolain tarkoittamaksi muinaisjäännökseksi. Yleisimpiä kulttuuri-perintökohteita ovat käytössä pysyneet historialliset kylänpaikat ja tiet, toisen maailman sodan aikaiset sotahistorialliset kohteet ja alle 100 vuotta nuoremmat hylät. Ensimmäiseen maailmansotaan liittyvät kohteet ovat yleensä kiinteitä muinaisjäännöksiä.
 - *löytöpaikka* on irtaimen muinaisesineen löytöpaikka tai -alue, johon liittyy jonkinlainen paikkatieto. Löydöllä ei ole yhteyttä kiinteään muinaisjäännökseen tai sitä ei voida osoittaa. Ilman arkeologista kontekstia olevaa löytöä kutsutaan *irtolöydöksi*.
 - *luonnonmuodostuma* on luonnon synnyttämä tai muovaama kohde, jota voidaan esimerkiksi luulla ihmisen tekemäksi tai jota ihmisen on voinut muokata. Tällaisia ovat esimerkiksi muinaiset rantamuodostumat (pirunpellot, rantapalteen) ja luolat.
 - *muu kohde* on esimerkiksi tuhoutunut/tutkittu muinaisjäännös, kätkölytö tms. kohde
- lomakkeeseen täytetään tiedot rekisterikylästä ja kiinteistötunnuksesta, jos tarpeen
- huom: rauhoitusluokkaa ei edellytetä enää määriteltäväksi.

Kohta 2. Taustatiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista aiemmista tiedoista ja löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen yhteydessä mahdollisesti tehdyistä löydöistä
- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastusolosuhteista ja niiden vaikutuksesta havaintoihin
- lomakkeeseen täytetään tieto tarkastuksen liitteistä (karttaliitteet, kuvaliitteet, koordinaattitietolistat ym.).

Kohta 3. Tarkastushavainnot

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastuksen syystä ja siihen liittyvistä asioista
- lomakkeeseen kuvataan kohteen ympäristö ja maasto
- lomakkeeseen kuvataan tarkastettu kohde ja rajaus.

Kohta 4. Suojelutiedot

- lomakkeeseen täytetään tiedot kohteen kuntoa koskien ja hoidon tai korjaamisen tarvetta koskevat havainnot
- lomakkeeseen laitetaan ehdotus suoja-alueeksi ja sen perustelut. Ehdotus esitetään mielellään myös kartalle rajattuna.
- lomakkeeseen täytetään tiedot mahdollisista maankäyttöhankkeista ja/tai muista säilymiseen vaikuttavista olennaisista asioista (luonnon aiheuttama eroosio tms.)
- lomakkeeseen laitetaan haluttaessa arvio kohteesta käytettävissä olevien tietojen luonteesta ja määrästä:
 - tietotaso 1 = kohteesta on riittävästi tietoa sen luonteen ja iän tarkemmaksi määrittämiseksi
 - tietotaso 2 = kohteen luonteen ja iän määrittely edellyttää tarkempia arkeologisia selvityksiä.

Kohta 5. Muuta

- lomakkeeseen täytetään tiedot tarkastajan yhteystiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot lähilöydöistä ja mahdollisista muista tiedoista
- lomakkeeseen täytetään tiedot henkilöstä, jota voi tarvittaessa toimia paikalla oppaana.

Kohta 6. Allekirjoitus

- lomake allekirjoitetaan ja päivätään.